

Předmostí a církev po roce 1947

1947

Zima letošního roku byla zlá! Nebylo čím topit. Každá domácnost dostala 8q uhlí na celý rok. Lidé mrzli a školy byly více než měsíc zavřeny.

11. května byly přes Předmostí vezeny ostatky sv. Vojtěcha. Na návsi se shromáždily obrovské zástupy lidí. Průvod začal od kostela v Předmostí. Jeho začátek byl na náměstí v Přerově a konec ještě v Předmostí.

Prostranství kolem kostela bylo zryto a oseto trávou. Střecha kostelní věže byla natřena.

Kolem farní zahrady byl postaven drátěný plot.

Na podzim 1947 těžce onemocněl farář P. Gamba.

1948 - 1954

12. srpna 1948 zemřel vdp. P. Karel Gamba, farář. Bohoslužby (po dobu vakance) konali P. Fr(antišek) Boráň, P. Alois Zatloukal, P. (Josef) Veselý z Přerova, P. Mir(oslav) Liška až do 2/10, kdy byl jmenován 1.10. za administrátora fary P. Alois Otzipka až do 15/3 1954, kdy byl jmenován administrátorem excurrento P. Jan Drexler, kooperátor v Přerově.

P. Alois Otzipka se narodil 24.9.1904 v Kozmicích, ordinován byl 5.7.1934 v Olomouci. Jako administrátor a pak farář v Šilperku (Štítý) byl zatčen, uvězněn v Dachau, odkud se vrátil v květnu 1945. Vyžádal si zdravotní dovolenou a od 1.12.1946 do 1.10.1949 byl provisorem v Dolní Moravici, odkud přišel do Předmostí. K 15.3.1954 byl jmenován administrátorem ve Štáblovicích, zemřel 5.5.1967 a 9.5.1967 byl v Kozmicích pochován.

Za působení P. Al. Otzipky byl opraven kostel nákladem 565 000 Kčs a koupěny varhany za 696 000 Kčs. (V inventárním popisu kostela v předávacím protokolu z 15.6.1954 je uvedena cena varhan 568 000 Kčs, asi jsou v pamětní knize obě sumy přehozeny, pozn. Z. M.) O povolení opravy kostela bylo požádáno v říjnu 1948. Opravu stavby a zednické práce provedl Karel Doležel z Přerova, stará omítka byla úplně odstraněna a nahrazena brizolitem. Okna obnovil Jan Říha z Uměleckého sklenářství Brno. (Jednoduchou výzdobu devíti oken v železných rámech tvoří kříže z barevného skla.) Byly pořízeny nové dveře ke vstupu do sakristie, na kůr a na věž, opraveny věžní hodiny a okna věže opatřena novými okenicemi. Práce skončily na podzim 1950, kdy byla 19.10. sloužena pontifikální mše sv. celebrowaná ThDr. Františkem Cinkem, profesorem teologické fakulty v Olomouci. Přítomni byli také předseda ONV Přerov Karel Rosmus a okresní církevní tajemník M. Valenta.

R. 1951 byla na kůru postaveny nové varhany s 21 rejstříky a 1700 píšťalami, pneumatické soustavy s elektrickým pohonem. Objednal je r. 1950 farář Otzipka v Továrně na varhany n.p. Krnov. Montážní práce zahájili dva pracovníci krnovské továrny - Bohumil Vranka a František Novák - 20.června 1951. Pracovali nesmírně obětavě, aby varhany mohly být v neděli 1. července 1951 posvěceny. Světitelem byl prelát ThDr. František Kutal, probošt kolegiátní kapituly kroměřížské. Asistovali P. Otzipka a roketnický farář P. Jan Machálek. Byl přítomen i krajský tajemník Horák z KNV v Olomouci a představitelé lidosprávy všech přifařených obcí. Po Te Deum při slavné mši svaté poprvé rozezvučel varhany ing. Veverka z Krnova, který také odpoledne po požehnání uspořádal varhanní koncert. Zpíval místní chrámový sbor, řízený p. Joklem. Varhany stály 568 000 Kčs - zhruba dvě třetiny nákladu

uhradil stát, zbytek byl zaplacen sbírkami a necelých 100 000 Kčs dal administrátor ze svého. Ze zrušeného a později zničeného kostela sv. Mikuláše ve Střelné (Waltersdorfu) ve vojenském újezdu Libavá získal P. Otzipka r. 1951 zvon "P. Maria" o váze asi 150 kg (dílo olomouckého zvonaře Zachariáše Millnera z r. 1603 na objednávku Lukáše Dembiňského z Dembině, tehdejšího majitele Střelné), který byl zavěšen na věž farního kostela ke zbylému umíráčku.

Nadační pole, jehož vlastníkem bylo "Záduší Tomáše Zukra", zapsané ve vložce 209 v Předmostí, bylo podle oznámení Lidového soudu v Přerově odd.5 dne 15.1.1954 č. 51/54 prodáno Vladimíru a Anně Netopilovým v Předmostí č. 192. 1.6.1954 byl jmenován administrátorem farnosti ThDr. Josef Vrzalík, provisor v Bělotině, vysvěcený 1.4.1933. Pocházel ze Zlína, kde se narodil 18.9.1907 a kde působil jako profesor náboženství na gymnasiu až do r. 1951.

1955

Střecha nad stodolou se propadla. Aby byla opravena střecha, byla stodola pronajmuta p. J. Řepkovi, povozníku v Předmostí, na 10 let bezplatně, ovšem s povinností opravit zchátralou a propadlou část střechy. Tím byla stodola zachráněna pro budoucí časy.

Nepříznivé počasí ohrozilo žně. Proto arc. konsistoř uložila farním úřadům, aby se bohoslužby konaly jen dopoledne a to tak, aby mše svatá začala nejpozději v 6.30 hodin ráno. 16.11.1955 zemřel v Dluhonicích P. Metoděj Směták necelý měsíc před 86tými narozeninami. Do uvolněného nadačního domu čp. 81 se nastěhoval další deficient - arcibiskupský rada a majitel záslužného kříže sv. Cyrila a Metoděje od arcibiskupa sofijskoplovdivského P. Vincenc Vaněk, od 1.8.1946 administrátor v Moravském Kočově, nar. 16.7.1875 v Budišovicích u Pusté Polomi, ord. 5.7.1900 v Olomouci a od 1.9.1941 par. em. v Lukově, který odešel do důchodu k 1.10.1955.

1956

Letos se konaly obřady Svatého týdne podle nového Řádu sv. týdne, jímž bohoslužby přeloženy byly na dobu odpolední a na Bílou sobotu na dobu noční. Tím odpadá průvod Vzkříšení mimo kostel.

Na Bílou sobotu pak zaveden přísný půst jako na Velký pátek.

3.7. byla předána správa ř.k. hřbitova v Předmostí MNV v Předmostí s obnosem 3710,10 Kčs (hřbitovní poplatky).

Opravovala se farní budova, jednalo se o stržení chléva.

1957

Ježto kumulativní pojistná smlouva o pojištění majetku církevního pozbyla 31.12.1956 platnosti, musely být objekty církevní pojištěny individuálně. 21.6.1957 byly pojištěny fara a kostel v Předmostí a kaple a nadační dům v Dluhonicích 865,90 Kč.

Úmrtím vdp. rady P. Vincence Vaňka, faráře v.v. a duch. správce v Dluhonicích, byla fara nadační uprázdněna. Byly napsány dopisy kněžím, kteří připadali v úvahu, že by mohli

spravovat Dluhonice, ale nikdo se nenašel. (P. Vaněk zemřel v Dluhonicích 6.6.1957 ve věku 82 let, výkrop a zádušní mše sv. se konaly v dluhonické kapli. Pochován byl 10.6.1957 v Přerově.) Obec Dluhonice obsadila farní budovu nájemníky, takže naděje na obsazení Dluhonic tím skončila.

Na žádost MNV v Předmostí z 15.3.1957 byla pronajmuta plocha 4x5m v rohu zahrady farní na postavení čekárny (autobusové). Po schválení arc. konsistoře v Olomouci vyšel farní úřad obci vstříc. Budova byla postavena.

1958

9.10.1958 zemřel Sv. Otec Pius XII., který vedl loď Církve sv. v tak těžkých dobách, jako byla 2. světová válka. Vynikal svatostí života, prozíravostí a láskou k duším. Po zprávě v Čs. st. rozhlase administrátor sám odzvonil hrany a konal rekviem za + papeže.

28.10.1958 byl zvolen v konklave kardinál. sboru za viditelnou hlavu sv. Církve římskokatolické kardinál Angelo Giuseppe Roncalli, patriarcha benátský, který po zvolení přijal jméno Jan XXIII. K oslavám zvolení Sv. Otce se dávají tyto pokyny:

1. V nejbližší neděli po obdržení tohoto oznámení budiž věřícím před farní mší svatou ohlášeno, že byla zvolena nová hlava Církve sv.

2. Po farní mši sv. vyslovuje se opět v mešním kanonu jméno Sv. Otce. 4.11.1958 byl nově zvolený papež Jan XXIII. slavně intronisován.

1959 - 1969

Tímto nadpisem končí zápisy P. Vrzalíka.

Rozhodnutím lidového soudu v Přerově odd.5 ze dne 22.2.1960 č. 50/60 bylo vlastnické právo na všechny farní obroční pozemky zapsáno pro Československý stát - odbor zemědělství ONV v Přerově.

Administrátor P.Vrzalík v r. 1965 objednal u OSP Přerov generální opravu střechy fary, která už na mnoha místech protékala a požádal o povolení zavedení ústředního vytápění kostela (kotel měl být umístěn v předsíni sakristie). Pro "nedostatek kapacit" oprava farní střechy provedena nebyla, byla přesunuta z r. 1966 na r.1967 a od zřízení lokálního ústředního vytápění kostela bylo upuštěno.

P. Vrzalíkovi byl r. 1963 udělen titul konsistorního rady. Působil v Předmostí do r. 1966, kdy zřejmě začal churavět. 19.2.1967 odešel do invalidního důchodu a odstěhoval se k mladšímu bratrovi P. Antonínu Vrzalíkovi, faráři ve Slušovicích. Tam zemřel 25.8.1967.

V dubnu 1966 se v matrice uvádí jako zástupce administrátora ThDr. Vojtěch Tkadlčík, do té doby duchovní správce v Radkově Lhotě a od 15.5.1966 kooperátor v Přerově, pověřený vedením duchovní správy v Předmostí.

Novým administrátorem po odchodu P. Vrzalíka do důchodu se stal P. Josef Kunický, narozený 8.3.1915 v Bzenci, ordinovaný 5.7.1939 v Olomouci (r. 1943 synodálky), od r. 1945 farář v Otrokovicích. Od r. 1949 do 1.10.1952 byl ve vazbě. Pak se stal administrátorem ve Slezských Rudolticích, odkud přišel do Předmostí k 1.8.1967. Působil zde necelé dva roky; od října 1968 se stal provisorem v Předmostí P. Ferdinand Bílek, krátce předtím ustanovený kooperátorem v Přerově. P. Kunický zemřel v Předmostí 17.4.1969 a byl tamtéž pochován.

P. Ferdinand Bílek se narodil 22.1.1905 v Palkovicích, ord. 5.7.1928 v Olomouci. K 1.7.1969 odešel do Olomouce jako spirituál obnoveného kněžského semináře.

V r. 1966 žádal administrátor P. Tkadlčík ONV o povolení zbudovat v budově fary koupelnu a splachovací WC a vyměnit sešlá okna. Až r. 1967 povolil ONV zřídit koupelnu, spíž, splachovací záchod a předsíň z místnosti mezi kuchyní a kanceláří, v předzahradce vybudovat septik a v hlavní uliční zdi osadit 7 nových trojkřídlových oken. Adaptační práce na faře skončily v červenci 1967. V roce 1968 byly obnoveny v budově fary elektrické rozvody. Povození Josef Řepka z Předmostí užíval pronajatou farní stodolu i po vypršení nájemní smlouvy r. 1964. Stodola a rozpadající se chlévy byly zbourány někdy po r. 1968. K 1.7.1969 nastoupil jako administrátor v Předmostí P. Jiří Norbert Viačka SDS, narozený 11.2.1920 v Ludgeřovicích, ordinovaný 5.7.1946 v Brně. Po zrušení řádů státem byl od dubna 1950 mimo službu, až v r. 1969 se mohl vrátit do duchovní správy. V Předmostí působil více než 20 let, v roce 1971 byl jmenován konsistorním radou a r. 1973 titulárním farářem. K 1.9.1982 byl jmenován farářem v Přerově a současně přerovským děkanem. Předmostí spravoval dále excurrento až do 1.2.1990, kdy odešel jako provinční představený SDS do Prostějova. Byl posledním knězem, bydlícím na faře v Předmostí. Od jeho odchodu zůstává Předmostí spravováno excurrento z Přerova.

1970

Na základě rozhodnutí školské a kulturní komise ONV Přerov ze dne 10.6.1970 byl zvon "P. Marie" farního kostela sv. Maří Magdalény zapsán do seznamu movitých kulturních památek v kraji Severomoravském.

Okresní inspektor kultury František Gajdica v zastoupení vedoucího odboru kultury ONV Přerov Vladimíra Novotného povolil výměnu střešní krytiny na kostele s podmínkou, že nová plechová krytina se bude považovat za provizorní řešení vzhledem k nedostatku břidlice a musí být "po znehodnocení nahrazena původní břidlicovou krytinou", kterou musí zajistit majitel objektu. 15 000 Kčs na opravu střechy kostela zapůjčila bezúročně farnímu úřadu paní Markéta Weisssová z Prostějova. Šifry na střeše kostela vyměněny a nahrazeny hliníkovým plechem. Práci provedli Karel Michník a Zdeněk Šeděnka z Ostravy.

1971

V kostele byla rozvedena nová elektrická síť, protože staré rozvody nevyhovovaly současným normám. Práce byly prováděny brigádnicky.

Restaurátor Josef Godža, vedoucí výtvarně dekoračního střediska Kovostavu Ostrava ve Frenštátě, zahájil opravu nástropních maleb v kostele a obrazů Křížové cesty. Se svými spolupracovníky (pí. Boháčová, p. Boháč, p. Číž, sl. Janíčková) v přesčasových hodinách zdarma opravili kazatelnu se sousoším, křtitelnicí se sousoším a velký kříž u vchodu do kostela. Kostel byl vymalován a obrazy restaurovány panem Josefem Godžou a jeho kolektivem z Frenštátu pod Radhoštěm.

1972

29.8.1972 protestoval P. Viačka u Krajského investorského útvaru v Ostravě proti návrhu řešení křížovky v Předmostí, které by znamenalo citelný zásah do katastru farního úřadu -

měl být zbourán byt farní hospodyně, vozovka měla být asi 1,5 m od fary a další silnice měla protínat celý objekt směrem na kostel.

Byla naplánována generální oprava fasády kostela, okresní církevní tajemník Josef Unger i krajský církevní tajemník K. Partsch ji odsouhlasili, o barevném členění fasády rozhodl odbor kultury ONV (vedoucí František Raš'ák), dozor nad opravou byl svěřen p. Karlu Štrobachovi z Vlastivědného ústavu v Přerově. Materiál na tónování fasády daroval Caritasverband Passau. Aby mohly být práce na vnější i vnitřní výmalbě kostela zahájeny, sháněl administrátor peníze, protože oprava pláště kostela a střechy věže musely být uhrazeny z vlastních prostředků farního úřadu. Bezúročně zapůjčil na dobu jednoho roku 15 000 Kčs farnímu úřadu pan Alois Soušek z Uhřetic u Kojetína (a byl ochoten se splácením posečkat ještě další rok). V roce 1972 spotřebovala oprava kostela materiál v ceně 30 352 Kčs, odborným pracovníkům bylo proplaceno 16 060 Kčs, farníci zdarma odpracovali 3428 hod. Dalších 780 hod. práce darovali při opravě fary a farní zídky.

Opis poslední listiny z makovice věže, psané na psacím stroji: Velké opravy na farním kostele svaté Maří Magdalény v Předmostí, okr. Přerov za pontifikátu svatého Otce Pavla VI. kapitulního vikáře prof. Josefa Vrany (stolec arcibiskupský byl osiřen) přerovského děkana Aloise Cindlera duchovního správce v Předmostí administrátora P. Jiřího Norberta Viačky S.D.S. (člen řádu salvatoriánů) Provedena nová fasáda věže a vyspravena venkovní omítka lodě. Práci provedli Josef Kostka a Petr Rabas z Ostravy. Střecha věže pokryta hliníkovým plechem a opraveny žlaby. Práci provedli Karel Michník, Zdeněk Šeděnka a Přemysl Stropek z Ostravy. Při všech pracích pomáhali ochotně farníci z Předmostí, Popovic, Lýsek a Vinar. Nejvíce pomáhali z Předmostí rodina Machalova a z Popovic pan Jaroslav Hanešík. Vše bylo uhrazeno z vlastních zdrojů. To je se sbírek v kostele a darů věřících. Bohu díky!

1974 - 1995

15.1.1974 byla provedena za přítomnosti děkana Aloise Cindlera, administrátora Jiřího Viačky, inspektora kultury Karla Dreslera, pracovníka Vlastivědného ústavu Karla Štrobacha a okresního konservátora Státní památkové péče Josefa Dostála kolaudace vnitřní výmalby kostela, kterou v roce 1973 dokončil Kovostav výrobní družstvo Ostrava pod vedením předáka Josefa Godži.

V roce 1975 začala výstavba sídliště v Předmostí, která původní obec během pěti let prakticky smazala z tváře země.

1.8.1976 byl "kněžský dům" v Dluhonicích předán závodu Potravinářské Hranice, který jej řadu let fakticky užíval. Hodlal v něm vybudovat údržbářské středisko a jednal o odkoupení této nemovitosti.

Kaple v Dluhonicích byla vymalována.

R. 1985 byla opravena střecha a fasáda farní budovy. V kostele byly od 8.9.1985 umístěny reproduktory, 2.5.1986 zakoupen nový zesilovač a v únoru 1987 mikrofony (2438 Kčs). Za 580 Kč byly získány nové jesličky.

V roce 1988 byla opravena střecha a fasáda farního kostela.

V červnu 1989 pokryl František Židek z Kravař střechu fary a jejích hospodářských budov hliníkovým plechem.

Od r.1990 spravoval Předmostí nový přerovský děkan P. Josef Prášek. R. 1991 se mu podařilo odprodat stále cizími nájemníky obsazený dům v Dluhonicích. Získaný obnos byl použit na další opravu zdiva a střechy farní budovy v Předmostí, kterou obývaly sestry kongregace Ladislav Mikeš z Přerova vymaloval v létě 1992 kapli v Čekyni a natřel její dveře (2000 Kčs), práci převzal a zkontroloval starosta Čekyně Zdeněk Kryštof.

Na základě směrnic, vydaných arcibiskupem Františkem Vaňákem byla v únoru 1995 ustavena ve farnosti Farní rada ve složení: předseda P. Josef Lambor, farář a děkan přerovský zástupce předsedy: František Hradil oblast pastorační: Jana Žatecká, Vladimír Mrázek, Marie Spáčilová oblast práce s dětmi a mládeží: Helena Bílková oblast rodiny a péče o nemocné: Ivana Haneštková, Marie Vozáková, Marcel Žatecký oblast ekonomická: František Spáčil, Jan Ryšánek, Miroslav Bureš informace: MUDr. Magda Dostálová.

Když byly pro činnost pastoračních a ekonomických rad farností vytvořeny konsistoři nové předpisy a nařízení arcibiskupa Jana Graubnera s platností od 1.6.1997 zrušilo stávající farní rady, uskutečnily se 29.6.1997 nové volby. Z 13 kandidátů byli zvoleni: Mgr. Marie Spáčilová, MUDr. Marie Kovářová, Jiří Hučín a Iva Haneštková.

V r. 1996 byly upraveny výklenky pod kůrem farního kostela: severní byl upraven na zpovědní místnost, v protějším zrušena zpovědnice a jeho prostor začal být využíván k výstavě tiskovin, oznámení ap.

1997

Při diecéšní pouti ke hrobu sv. Jana Sarkandra v olomoucké katedrále 10.5.1997 obdržel z ruky arcibiskupa Msgre. Graubnera čestné uznání a medaili Mons. Františka Vaňáka zasloužilý kostelník předmostský p. Antonín Plch.

Nová listina do makovice kostelní věže: K připamatování: V pátek 11.4.1997 mezi 1500 - 1530 srazil poryv vichru kříž a makovici věže kostela sv. Marie Magdalény v Předmostí, jejichž nosná tyč byla zcela prorezivělá.

Od posledních oprav kostela a fary uběhlo 25 let, během nichž zcela zmizela stará náves a většina původní zástavby v Předmostí, které se jako městská část Přerova stalo prostorem pro vybudování nových panelových sídlišť podle rozhodnutí Krajského investorského útvaru Ostrava. Projekt sídliště vypracoval Stavoprojekt Olomouc a podstatná část stavby se uskutečnila v letech 1975 - 1980. Farní budova přišla o zahradu, přes bývalý hřbitov u kostela vede příjezdová komunikace k věžákům, které kostel zcela zakrývají. V těsné blízkosti kostela a fary byla postavena hospoda.

Rozsáhlé povodně, které od 7. do 10. července 1997 velmi zasáhly město Přerov (Předmostí bylo ušetřeno) na dlouhou dobu zaměstnaly duchovní správu zcela jinými starostmi. Proto další členové pastorační rady byli jmenováni až 12. 10. 1997: Mgr. Zdeněk Navrátil, Jiří Janíček a Ludvika Chytilová. Na ustavujícím zasedání Pastorační rady Přerov - Předmostí byly zvoleny: místopředsedkyně Mgr. Marie Spáčilová a sekretářka Ivana Haneštková. Ekonomická rada zatím nebyla jmenována. Stalo se za pontifikátu sv. Otce Jana Pavla II., za arcibiskupa olomouckého Msgre. Jana Graubnera, děkana přerovského a administrátora předmostského P. Josefa Lambora. Presidentem České republiky byl Václav Havel, starostou města Přerova JUDr. Petr Dutko, kostelníkem předmostským Antonín Plch.

Katastrofální zátopa, která v červenci 1997 postihla Přerov, Předmostí tedy nezasáhla. Jen podjezd byl zaplaven a silnice z Přerova na Olomouc neprůjezdná. Do prázdné předmostské fary, užívané jako katechetické centrum, byli nastěhováni mladí manželé Cigánkovi s dětmi. Rodinný domek, v němž v Přerově bydleli, byl těžce poškozen povodní a nešťastnou náhodou zničen požárem, vzniklým při opravě. V Předmostí dne 10. 11. 1997, ve svátek sv. Lva Velikého, papeže a učitele církve, kdy byly obnoveny kříž a nová makovice upevněny na věž kostela. P. Josef Lambor v.r., administrátor.

P.S. Původní dokumenty byly nahrazeny kopiemi. Originály uloženy ve farním archivu.